

finnas. Hela antalet grupper är 34, alla anslutna till unionen.

Unionens högsta organ är konferensen, som består av representanter för de olika nationella grupperna och i regel sammanträder varje år. Högsta ledningen av unionens löpande angelägenheter tillkom enligt stadgarna av 1892 en interparlamentarisk byrå (*Bureau interparlementaire*), som tillika var unionens generalsekretariat med säte i Bern. Därjämte bildades 1894 en delegeradeförsamling (två av konferensen valda medl. för varje grupp). 1899 avskaffades byrån och delegeradeförsamlingen och upprättades i stället ett råd (två led. från varje till unionen ansluten grupp), varvid namnet *Bureau interparlementaire* reserverades åt unionens generalsekretariat. Rådet är unionens överstyrelse och sammankallar konferensen. 1909 bildades en exekutivkommitté (rådets president självskrivn ordf. och fyra andra av konferensen valda rådsledamöter). Denna kommitté har överinseende över generalsekretariatet, vilket var förlagt till Bern 1892—1909, Bryssel 1909—14 och Oslo 1914—20. Dess säte är sedan 1920 Genève. Ordf. i rådet och exekutivkommittén ha varit A. Beernaert (Belgien) 1909—12, lord Weardale (Storbritannien) 1912—22 och frih. T. Adelsvärd (Sverige) 1922—28. Nuv. ordf. är F. Bouisson (Frankrike). Sekretariatet leddes 1892—1909 av A. Gobat (Schweiz); från 1909 är Chr. L. Lange (Norge) generalsekr.

Svenska riksdagens interparlamentariska grupp bildades i Stockholm 15 maj 1892 av bl. a. riksdagsmännen R. Klinckowström, Henrik Hedlund och E. Wawrinsky. Gruppens namn var urspr. Svensk parlamentarisk fredskommitté men ändrades till Svensk parlamentarisk fredsgrupp 1894, Svensk interparlamentarisk fredsgrupp 1901 och är sedan 1915 Svenska riksdagens interparlamentariska grupp. Antalet medl. är nu (1929) 144 i Första och 199 i Andra kammaren eller över 90 % av riksdagens led. Styrelsen har till sitt biträde ett sekretariat med lokal i riksdagshuset, där även gruppens värdefulla bibliotek är inrymt. Sedan 1913 har gruppen erhållit statsanslag.

Inom I:s ram upprättades 1907 på delegerademöte i Köpenhamn och på initiativ av dansken Fr. Bajer ett särskilt Nordiskt interparlamentariskt förbund, omfattande de svenska, norska och danska grupperna och med uppgift att möjliggöra närmare samverkan mellan de nordiska länderna i det interparlamentariska arbetet till främjande av det goda samförståndet mellan rikena. Det nordiska interparlamentariska samarbetet pågick oavbrutet även under världskriget, och det torde i ej oväsentlig grad ha varit de nordiska gruppernas förtjänst, att I. efter fredsslutet hastigt kunde återtaga sina gamla positioner. Finlands grupp anslöt sig till förbundet 1924, den is-

ländska gruppen 1926. Det 2:a nordiska delegerademötet hölls i Stockholm 1910; sedan höllos dylika möten varje år t. o. m. 1922, omväxlande i Stockholm, Oslo och Köpenhamn samt därefter 1924, 1925 (Helsingfors), 1926 och 1928. I spetsen för förbundet står ett råd. Presidiet och sekretariatet alternera mellan de olika länderna. Förbundet utger en periodisk publikation, Årsbok för de Nordiska Interparlamentariska Grupperna (1918 ff.).

Det interparlamentariska arbetet har berört en mångfald politiska, sociala, ekonomiska och kulturella problem. På unionens program ha stått frågorna om den internationella rättens utveckling, fred och skiljedom, kontroll över utrikespolitiken, begränsning av rustningarna, likformig lagstiftning m. m. Mycket arbete nedlades på förberedelserna till de båda Haagkonferenserna 1899 och 1907. Efter världskriget har organisationen kanske mera än förut ägnat sig åt jämväl ekonomiska och finansiella frågor ävensom åt problemet om de nationella minoriteternas rätt.

Litt.: Chr. L. Lange, »Histoire documentaire de l'Union interparlementaire, 1888—1889» (1914) och »L'Union interparlementaire, son oeuvre et son organisation» (1921); E. Wawrinsky, »Den svenska riksdagens interparlamentariska grupp 1892—1917» (1917); Fr. Bajer, »Det nordiske interparlamentariske delegeretmödes förhistorie» (i Årsbok för de Nordiska Interparlamentariska Grupperna 1918); N. Neergaard, »Det nordiske interparlamentariske forbunds virksomhed i aarene 1907—1918» (i Årsbok etc. 1918); Fr. Johansson, »Interparlamentariska unionen» (1928). Jfr även publikationerna Bulletin Interparlementaire (Genève, 1921 ff.), Meddelanden från de Nordiska Interparlamentariska Grupperna (1918—23) och Årsbok för de Nordiska Interparlamentariska Grupperna (1918 ff.). F. K. J.

Interpellation, statsr., förfrågan om en statsangelägenhet, som av en folkrepresentant (interpellant) utom den allmänna dagordningen framställes till regeringen eller viss regeringsled. I. kan avse redogörelse såväl för vidtagna åtgärder som ock för regeringens avsikter med hänsyn till den ifrågasvarande statsangelägenhetens framtida ordnande. I vissa utländska stater anses ministrarna skyldiga att besvara i., och de interpellationsdebatter, som äga rum i anslutning till svaren och ofta följas av dagordningsbeslut (jfr Dagordning), äro ofta av stor betydelse för regeringens ställning. I de svenska grundlagarna är interpellationsinstitutet icke upptaget, men det regleras såväl i ordningsstadgan för Första kammaren (§ 18) som i arbetsordningen för Andra kammaren (§ 21). Det stadgas här, att frågan skall skriftligen uppställas och givas ett bestämt innehåll. Det beror på kammarens utan föregående överläggning fattade beslut om en dylik i. skall få framställas. Lämnar kammaren sitt bifall,

överlämnas i. av talmannen till vederbörande statsråd. Skyldighet att besvara i. finnes icke. Besvaras den, kan överläggning ifrågakomma, men något beslut med anledning av i. torde ej kunna fattas. — **Interpellera**, framställa en i. H. T.-n.

Interpolation (av lat. *interpolare*, uppputs, förfälska). 1. Genom inskjutning eller ändring av ord, satser eller hela avdelningar åstadkommen förfälskning av en text. Så förfälskade textställen kallas **interpolerade**. Särskilt i antika handskrifter förekomma många i., som textkritiken har att upptäcka och undanröja. A. M. A.*

2. (*Mat.*) Om en viss lagbundenhet råder inom en given serie av matematiska storheter, kan man inskjuta, interpolera, nya termer mellan de givna utan att rubba lagbundenheten. Även om denna icke är känd, kan man genom matematiska metoder interpolera nya termer. Uppställandet av regler och formler för i. har alltsedan Newton utgjort föremål för matematiska undersökningar, bl. a. av Lagrange och Laplace. T. B.

Interpolera, göra en interpolation.

Interpretära, tolka, översätta. — **Interpretation**, tolkning.

Interpunktära, sätta skiljetecken (mellan orden). — *Subst.*: **Interpunktion**.

Interregnum, lat., »mellanregering», *statsr.*, tidrymd mellan en ord. maktinnehavares avgång och styrelsens övertagande av efterträdaren. I antikens Rom tillsattes vid sådana tillfällen en interrex (se d. o.). I Tysklands historia kallas tiden 1254—73 »det stora interregnum», enär då ingen allmänt erkänd konung fanns. K. H. B.*

Interrax (plur. *interrages*), lat., i Rom den överhetsperson, som (väsentligen nominellt och med valförrättningen till egentlig uppgift) stod i spetsen för styrelsen, om högsta maktens innehavare (under republiken konsulerna) hade avgått, utan att laglig efterträdare fanns. I. utsågs av de patriciska led. av senaten. Blott en patricier kunde bli i. Efter förlikningen mellan stånden förekom utnämmandet av i. mycket sällan; man utsåg i stället oftast en diktator med uppdrag att förrätta val av konsul. R. Tdh.*

Interrogativ, *gramm.*, frågande. En interrogativ sats, frågesats, kan vara direkt, t. ex. »Vem är det?», el. indirekt (beroende), t. ex. »Säg, vem det är!». »Han frågade, om han ville»; de kunna inledas av interrogativt pronomen, adverb, konjunktion och partikel, men direkt fråga uttrycks lika ofta genom annan ordföljd eller accentuering än utsagosatsen. Se A. Noreen, »Vårt språk», V (1906). R.-n. B.

Interstadiala bildningar, se **Interglaciala bildningar**.

Interstate commerce [i'ntəstət ká'mōs], »mellanstatshandel», i U. S. A. beteckningen för handelssamfärdseln mellan olika förbundstater. Däröfver ha av kongressen utfärdats särskilda författningar, vilkas iakttagande

övervakas av en förbundsmyndighet, *Interstate commerce commission*.

Interstitie'll (av lat. *interstitium*, mellanrum) kallas i allm. den vävnad, som utfyller mellanrummet mellan ett organs verkamma delar, ävensom en i denna vävnad förefintlig patologisk process. Den ökade kännedomen om den inre sekretionen visar, att den interstitiella vävnaden icke är att betrakta såsom ett betydelselöst utfyllningsmaterial utan kan ha stor betydelse för organismens hormonala kapacitet (så t. ex. i könskörtlarna). Steinachs s. k. föryngringsoperation är grundad på detta förhållande. E. L.-g.

Intertrigo (av lat. *inter*, mellan, och *terere*, gnida), inflammation i huden, som uppkommer genom hudytans gnidning mot varandra, t. ex. i veckbildningar hos feta personer med bristande personlig hygien. E. L.-g.

Intertype [i'ntətəip], eng., se **Sättmaskin**.

Interva'll (lat. *intervallum*, eg. avståndet mellan två palissader, av *inter*, emellan, och *vallus*, påle), mellanrum. *Mus.*, avståndet mellan två toner. De från latinet hämtade namnen på varje i. äro: prim (*c:c* = svängningstalsförhållandet 1:1), sekund (*c:d* = 8:9 el. 9:10), ters (*c:e* = 4:5), kvart (*c:f* = 3:4), kvint (*c:g* = 2:3), sext (*c:a* = 3:5), septima (*c:h* = 8:15) och oktav (*c:c'* = 1:2). Prim, kvart, kvint och oktav kallas rena, sekund, ters, sext o. septima stora, till skillnad från lilla sekunden (*c:dess* = 15:16), lilla tersen (*c:ess* = 5:6), lilla sexten (*c:ass* = 5:8) och lilla septiman (*c:b* = 9:16 el. 5:9). Genom en halvtons sänkning kan i. bli förminskad, genom en halvtons höjning överstigande. Till konsonerande i. räknas: kvart, kvint, oktav, stor och liten ters, stor och liten sext; de övriga äro dissonerande (bilda en dissonans). De i., som närmast överskrida en oktav, äro: nona (*c:d'* = 4:9), decima (*c:e'* = 2:5), undecima (*c:f'* = 3:8) o. s. v. Förhållandet 4:7 betecknas i allm. som den naturliga septiman; denna i. står närmast konsonanterna. (T. N.)

Intervenära, träda emellan; medla; ingripa i.

Intervention, mellankomst, medling; ingripande.

Inom *processrätten* betecknar i. en tredje persons inträdande i en redan mellan två andra pågående rättegång för att »i saken tala». Sådan nyinträdande part kallas **intervenient** el., enl. svenskt rättsspråk, **mellankommande part**. I. kallas **biintervention**, då intervenienten ansluter sig till (»gör ett med») en av de förutvarande parterna, men **huvudintervention**, då han »klandrar bägge delomännens rätt», d. v. s. för egen del gör anspråk på tvisteföremålet.

I *växelrätten* förstås med i. en persons mellankomst i växelaffären medelst växelns